

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO (WSDZ)

opracowany na cykl kształcenia
dla

SZKOŁY BRANŻOWEJ I STOPNIA
w Zespole Szkół w Olsztynku

Wrzesień 2025 r.

Podstawy prawne

1. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. systemie oświaty*
2. *Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.*
3. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r.*
4. *Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019 poz. 325)*

1. Główny cel realizacji doradztwa zawodowego w Branżowej Szkole I Stopnia

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w branżowej szkole jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

2. Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole branżowej są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów
- rodziców
- nauczycieli

Działania skierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych;
- pomoc uczniom w przygotowaniu teczek „portfolio”;
- realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
- angażowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów – np. udział w konkursach, przygotowanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- organizowanie zajęć praktycznych;
- prowadzenie kół zainteresowań zgodnie z oczekiwaniami uczniów;
- promowanie idei wolontariatu;
- angażowanie w działania na rzecz promocji szkoły;
- wizyty zawodoznawcze;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- umożliwianie udziału targach pracy;
- stosowanie metod aktywizujących (np. metoda projektów, symulacja) wpływających na zwiększenie zaangażowania uczniów i samodzielności w planowaniu kariery;
- organizowanie dla uczniów spotkań informacyjnych z przedstawicielami szkół dla dorosłych;
- informowanie o ofercie kształcenia po ukończeniu branżowej szkoły w tym o kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ);

- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających poruszanie się po rynku pracy i rynku edukacyjnym, planowanie własnej działalności oraz samopoznanie;

Działania skierowane do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

- umożliwianie zainteresowanym osobom udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji koleżeńskich;
- prezentowanie działań WSDZ na posiedzeniach rady pedagogicznej;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań z doradztwa zawodowego.

Działania skierowane do rodziców:

- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach pracy;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez bibliotekę szkolną, na spotkaniach z rodzicami, poprzez stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik,).

Doradztwo zawodowe dla uczniów jest realizowane:

- podczas grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym, które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wymiarze wynikającym z ramowych planów nauczania;
- podczas:
  - ✓ zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej),
  - ✓ wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami, prowadzonej przez pedagoga i psychologa szkolnego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli);
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole lub poza nią .

Doradztwo zawodowe dla uczniów jest realizowane w formie grupowej i indywidualnej. Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym skierowanych do rodziców oraz nauczycieli także odbywa się w obu tych formach.

3. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W szkole branżowej w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog) oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

Zakres działań w obszarze doradztwa dla poszczególnych osób i formę organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa:

✓ **Dyrektor:**

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z koordynatorem WSDZ w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizacji doradztwa zawodowego w szkole;
- organizuje w szkole wspomaganie działań związanych z doradztwem zawodowym poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w tym obszarze.

✓ **Pedagog szkolny (w miarę możliwości):**

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe oraz zasoby związane z doradztwem zawodowym;
- Współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z PPPP w Olsztynie, instytucjami rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji doradztwa zawodowego.

✓ **Psycholog szkolny**

Diagnoza możliwości i ograniczeń ucznia:

- rozpoznawanie predyspozycji zawodowych,
- ocena poziomu dojrzałości do podjęcia pracy,
- wspieranie uczniów ze SPE w planowaniu realnej ścieżki zawodowej.

Przygotowanie do wejścia na rynek pracy:

- warsztaty z zakresu autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej,
- kształtowanie odpowiedzialności i postaw pracowniczych,
- trening radzenia sobie ze stresem i krytyką w środowisku pracy.

Wsparcie w podejmowaniu decyzji:

- pomoc uczniom niezdecydowanym co do dalszej nauki (np. kwalifikacyjne kursy zawodowe),
- konsultacje w sytuacji konfliktu oczekiwań (uczeń–rodzic–pracodawca).

Współpraca z wychowawcami i pracodawcami:

- analiza trudności adaptacyjnych uczniów odbywających praktyki,
- interwencje w przypadku problemów motywacyjnych lub emocjonalnych.

✓ **Doradca zawodowy**

- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego i zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;

✓ **Koordynator WSDZ**

- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;

- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz proponuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
  - współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z doradztwem zawodowym
- ✓ **Wychowawcy:**
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
  - eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związku realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
  - włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
  - realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
  - wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
  - współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
  - współpracują z koordynatorem WSDZ oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.
- ✓ **Nauczyciele przedmiotów (ogólnych i zawodowych):**
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
  - eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związku realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
  - współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć doradztwa zawodowego dla uczniów;
  - przygotowują uczniów do udziału w konkursach zawodowych;
  - prowadzą koła zainteresowań i zajęcia dodatkowe;
  - współpracują z doradcą zawodowym/pedagogiem oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.
- ✓ **Specjaliści:**
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
  - włączają treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
  - współpracują z wychowawcami klas w ramach realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
  - włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
  - współpracują z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.
- ✓ **Nauczyciel-bibliotekarz:**
- współpracuje z koordynatorem WSDZ oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
  - pozyskuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
  - włącza się w organizowanie przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

✓ **Pielęgniarka:**

- współpracuje z pedagogiem/doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków adekwatnych do zawodów wybranych przez uczniów.

4. Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

Wyposażenie koordynatora WSDZ stanowią:

- biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów, nauczycieli i rodziców (np. przewodnik po zawodach, poradniki, materiały zawodoznawcze, ulotki, broszury, informatory);
- sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (, regały na książki, stojaki na ulotki) ;
- komputer, projektor, tablica multimedialna;
- sprzęt do powielania materiałów drukowanych (drukarka z kserokopiarką);
- zbiory informacji multimedialnych (filmy, płyty CD);
- materiały wspomagające pracę koordynatora WSDZ, nauczycieli i specjalistów : ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć;
- materiały biurowe niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego (flipchart, markery);

5. Sojusznicy – sieć współpracy

Placówki współpracujące ze szkołą w obszarze doradztwa zawodowego:

✓ **Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Olsztynie:**

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
- konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów szkolnych (np. opracowań WSDZ);
- prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
- tworzenie sieci doradców zawodowych, osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.

✓ **Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli (ODN) w Olsztynie i Elblągu:**

- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
- tworzenie sieci doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
- przygotowanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.

✓ **Urzędy Pracy Olsztynie, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie:**

- udostępnianie zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych;
- diagnozowanie predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie uczniom porad i konsultacji;
- współorganizowanie różnych przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie usługi doradztwa zawodowego na odległość;

- udzielanie porad dotyczących rynku pracy za granicą (usługi doradców Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES);
  - udostępnianie informacji na temat ofert pracy w kraju i za granicą;
  - udostępnianie publikacji m.in. o sytuacji na rynku pracy;
  - współorganizowanie dla uczniów, rodziców i nauczycieli spotkań informacyjno-doradczych np. dotyczących sytuacji na rynku pracy, dotacji na założenie działalności gospodarczej.
- ✓ **Cech Rzemiosł i Izba Rzemieślnicza w Olsztynie:**
- współorganizowanie szkoleń zawodowych w formie nauki zawodu w danym rzemiośle;
  - udostępnianie informacji na temat organizacji praktycznej nauki zawodu w rzemiośle;
  - wyszukiwanie pracodawców (rzemieślników, u których uczniowie mogą realizować praktyczną naukę zawodu);
  - pośredniczenie w podpisywaniu umów między uczniem a pracodawcą.
- ✓ **Ochotniczy Hufiec Pracy (OHP) i Mobilne Centrum Informacji Zawodowej w Olsztynie:**
- gromadzenie i udostępnianie ofert pracy, także ofert pracy sezonowej i krótkoterminowej;
  - organizowanie giełd pracy;
  - organizowanie targów pracy;
  - diagnozowanie predyspozycji i zainteresowań zawodowych;
  - organizowanie szkoleń zawodowych dla uczniów.
- ✓ **Agencje zatrudnienia:**
- prowadzenie pośrednictwa pracy;
  - organizowanie spotkań rekrutacyjnych;
  - pozyskiwanie ofert pracy dla uczniów i absolwentów szkoły.
- ✓ **Pracodawcy:**
- współorganizowanie praktyk zawodowych dla uczniów;
  - tworzenie klas patronackich;
  - współorganizowanie konkursów zawodowych;
  - włączanie się modyfikowanie programów nauczania;
  - współorganizowanie szkoleń, seminariów zawodowych;
  - organizowanie staży zawodowych dla uczniów;
  - organizowanie szkoleń, seminariów i staży zawodowych dla nauczycieli;
  - zatrudnianie absolwentów;
  - sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową i bazę dydaktyczną szkoły;
  - organizowanie wizyt studyjnych w firmach dla uczniów i nauczycieli;
  - współorganizowanie spotkań z przedstawicielami firm dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
- ✓ **Kuratorium Oświaty w Olsztynie, Urząd Marszałkowski w Olsztynie, Starostwo Powiatowe w Olsztynie, Urząd Miasta i Gminy w Olsztynku:**
- tworzenie sieci doradców zawodowych;
  - organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
  - opracowywanie i wdrażanie programu zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego;
  - powoływanie powiatowych koordynatorów ds. doradztwa zawodowego.

- ✓ **Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE):**
  - organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
  - przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
  - opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego (programy, wzorcowe rozwiązania, e-zasoby);
  - prowadzenie platformy Modle z informacjami, zasobami z zakresu doradztwa zawodowego.
- ✓ **Organizacje pozarządowe**
  - propagowanie idei Wolontariatu;
  - umożliwianie uczniom doświadczenia pracy;
  - realizowanie wspólnych projektów edukacyjnych.

5. Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSD

Agencje zatrudnienia:

- pozyskiwanie ofert pracy dla uczniów i absolwentów szkoły (Targi Pracy)

Pracodawcy:

- współorganizowanie zajęć praktycznych dla uczniów;
- organizowanie staży zawodowych dla uczniów;
- organizowanie szkoleń, seminariów i staży zawodowych dla nauczycieli;
- zatrudnianie absolwentów;
- organizowanie wizyt w firmach dla uczniów i nauczycieli;
- współorganizowanie spotkań z przedstawicielami firm dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

Kuratorium Oświaty w Olsztynie, Urząd Marszałkowski w Olsztynie, Starostwo Powiatowe w Olsztynie, Urząd Miasta i Gminy w Olsztynku:

- tworzenie sieci doradców zawodowych;
- opracowywanie i wdrażanie programu zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego;
- powoływanie powiatowych koordynatorów ds. doradztwa zawodowego.

Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE):

- organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego (programy, wzorcowe rozwiązania, e-zasoby);

6. Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ

WSDZ oraz roczny plan doradztwa są monitorowane. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i koniecznych modyfikacji WSDZ. Ewaluacja WSDZ przeprowadzona będzie po całym cyklu kształcenia.

Opracowała Wioletta Płaska – koordynator WSDZ